

KOPI

Psykiatrien i Region Nordjylland
Mølleparkvej 10
9000 Aalborg

Gammeltorv 22
DK-1457 København K
Tlf. +45 33 13 25 12
Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse: 10-14
Telefonisk henvendelse:
Man-tors 9-16, fre 9-15

J.nr. 1-40-74-0011-07: Inspektion af Aalborg Psykiatriske Sygehus

Den 22. marts 2011 afgav jeg en opfølgingsrapport nr. 3 om min inspektion af Aalborg Psykiatriske Sygehus den 12. juni 2007. I rapporten bad jeg om yderligere oplysninger på 2 punkter.

Jeg har i den anledning modtaget en udtalelse af 29. juni 2011 med bilag fra Psykiatrien i Region Nordjylland, Psykiatrilædelser.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad 5.18. Pårørendekontakt

Det blev oplyst at Psykiatrien "har implementeret brug af samtykkeblanket, som nærmere fastsat ved PRI-dokument (...)". Psykiatrien henviste til to links og to bilag der omfattede henholdsvis en generel og en specifik samtykkeerklæring.

Den generelle samtykkeerklæring skal sikre dokumentation for at personalet har drøftet behovet for at videregive oplysninger med patienten, mens den specifikke samtykkeerklæring skal udfyldes i den konkrete videregivelsessituation.

Jeg udtalte at den generelle og den specifikke erklæring tilsammen – men ingen af dem hver for sig – indeholdt de oplysninger der bør fremgå af en samtykkeblanket. Selv om det ikke fremgik udtrykkeligt af Psykiatriens instruks "Samtykkeerklæringer vedrørende indhentning og videregivelse af sundhedsoplysninger" at begge erklæringer skulle være udfyldt før der kunne

16 SEP. 2011

J.nr. 2007-1470-424/MV3
Bedes oplyst ved henvendelse

Dok.nr. 50

videregives fortrolige oplysninger, forstod jeg det oplyste i instruksen sådan at det var tilfældet.

Jeg udtalte endvidere at det efter min opfattelse også burde fremgå af selve erklæringerne at de begge skal være udfyldt før der kan videregives fortrolige oplysninger. Af den generelle erklæring burde det således efter min opfattelse også fremgå at videregivelse af oplysninger er betinget af at patienten også har udfyldt og underskrevet en specifik samtykkeerklæring. Selv om den generelle erklæring oplyste om bortfald og muligheden for til enhver tid at tilbagekalde samtykket, burde den specifikke erklæring efter min opfattelse også oplyse herom eller henvise til den generelle erklæring.

Jeg bad Psykiatrien om at overveje at foretage disse tilføjelser og at underrette mig om resultatet af overvejelserne.

Psykiatrien har oplyst at Psykiatrien er enig i at den generelle samtykkeblanket ikke kan stå alene. Psykiatrien har derfor på den generelle samtykkeblanket tilføjet at der skal udfyldes en specifik samtykkeerklæring før der kan ske videregivelse af fortrolige oplysninger til kommune eller pårørende.

Psykiatrien har desuden oplyst at den specifikke samtykkeblanket skal anvendes i den helt aktuelle og konkrete situation hvor det præciseres hvad patientens samtykke dækker – altså hvilke typer oplysninger der må videregives/indhentes, til hvem (konkret) og til hvilke formål. Psykiatrien har tilføjet oplysning om varigheden af samtykket, og at patienten har mulighed for at tilbagekalde samtykket så længe udveksling af oplysninger ikke har fundet sted. Det er Psykiatriens opfattelse at den specifikke samtykkeblanket herefter vil kunne anvendes alene.

Psykiatrien har også oplyst at bemærkningerne i instruksen "Samtykkeerklæringer i f.m. indhentning og videregivelse af helbredsoplysninger mv." er blevet udvidet. Der fremgår bl.a. følgende af instruksen:

"Til støtte for håndteringen af kravet om at tilvejebringe forudgående samtykke til indhentning og videregivelse af sundhedsoplysninger, har Psykiatrien udarbejdet to samtykkeerklæringer:

Den generelle samtykkeerklæring skal sikre dokumentation for, at personalet har drøftet behovet for videregivelse af oplysninger med patienten, samt at patientens umiddelbare holdning er kendt. Den generelle samtykkeerklæring vil sædvanligvis ikke kunne stå alene, hvorfor den specifikke samtykkeerklæring udfyldes i den konkrete videregivelsessituation.

Den specifikke samtykkeerklæring skal udfyldes i den konkrete videregivelsessituation. Samtykket skal være konkretiseret, så det klart og tydeligt fremgår, hvad der meddeles samtykke til. Det skal af samtykket fremgå, hvilke typer oplysninger, der må videregives, til hvem og til hvilke formål.”

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere i anledning af spørgsmålet om indholdet af den generelle og den specifikke samtykkeblanket.

Ad 5.19. Besøg, visitation og adgang til telefonering mv.

Psykiatrien ville vurdere behovet for at fastlægge specifikke principper for beslutningsprocessen i forbindelse med beslutninger om begrænsninger og indgreb over for den enkelte patient.

Psykiatrien oplyste at Psykiatriens PRI-udvalg (et tværfagligt udvalg der har afløst et tidligere lægefagligt instruksudvalg) havde besluttet at der skulle udarbejdes en fælles instruks for Psykiatrien i Region Nordjylland. Psykiatrien oplyste endvidere at instruksens var under udarbejdelse, og at den også ville inddrage de specifikke principper for beslutningsprocessen som der kunne være anledning til at præcisere på instruksniveau.

Jeg bad om at modtage en kopi af instruksens når den forelå i endelig form.

Psykiatrien har sendt mig kopi af instruks af 13. april 2011 om begrænsninger og indgreb over for den enkelte patient.

Jeg har gennemgået instruksens, og den giver mig anledning til følgende bemærkninger:

Punkt 10 i instruksens vedrører patienters mulighed for at forlade afdelingen under indlæggelse. Der er bl.a. anført følgende:

"10. Udgang

Hovedregel:

Patienter skal under indlæggelse opholde sig i sengeafsnittet af hensyn til behandlingen, men patienten har almindeligvis mulighed for udgang fra afdelingen. Udgang skal dog forinden aftales med kontaktperson/personale på afsnittet og skal ske under hensyntagen til eventuelle lægeligt ordinerede begrænsninger i udgang.

Begrænsning i patienters ret til udgang:

Med udgangspunkt i sikkerheds- og behandlingsmæssige hensyn kan der fastsættes begrænsninger i en patients ret til udgang hvad angår hyppighed, varighed, formål og nødvendighed af ledsagelse af personale eller pårørende.

Som en mindre indgribende begrænsning, kan det aftales med patienter, at en forudsætning for udgang er at patienten vil blive bedt om at blæse i et alkometer eller at afgive en urinprøve ved tilbagekomst til afsnittet efter udgang."

Jeg forstår instruksen sådan at det anførte om muligheden for udgang gælder generelt for alle indlagte patienter uanset det retlige grundlag for den enkelte patients indlæggelse.

Bekendtgørelse nr. 200 af 25. marts 2004 indeholder regler om udgangstilladelse mv. Bekendtgørelsens anvendelsesområde er udtrykkeligt afgrænset til personer der er anbragt i hospital eller institution i henhold til en strafferetlig afgørelse eller i medfør af et farlighedsdekret, jf. § 1.

Jeg beder Psykiatrien om at oplyse med hvilken hjemmel overlægen træffer beslutning om begrænsninger i en patients muligheder for at forlade en psykiatrisk afdeling når patienten er frivilligt indlagt og ikke tvangstilbageholdt.

Opfølgning

Som det fremgår ovenfor, har jeg bedt om yderligere oplysninger under punkt 5.19 om begrænsninger og indgreb over for den enkelte patient.

Underretning

Kopi af dette brev sendes til Aalborg Psykiatriske Sygehus, Folketingets Retsudvalg, Tilsynet i henhold til grundlovens § 71 og sygehusets patienter og pårørende.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Lennart Frandsen'. The signature is written in a cursive, somewhat stylized script.

Lennart Frandsen
Inspektionschef